

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pf.I.20.018/2011/4. szám

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Debreceni Ítéltábla a dr. Lácay György ügyvéd ügyintézése mellett a Lácay Ügyvédi Iroda (címe) által képviselt felperes neve (címe) felperesnek, a G-né dr. M. E. jogtanácsos által képviselt alperes neve (címe) alperes ellen kártérítés megfizetése iránt indított perében a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság 4.P.20.569/2010/15. számú ítélete ellen az alperes részéről 16. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

Ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, a fellebbezett részét részben megváltoztatja és az alperes marasztalásának tőkeösszegét 2 010 000 (kétfélmillió-tíz ezer) Ft-ra, míg az államnak külön felhívásra megtérítendő kereseti illeték összegét 120 600 (egyszázhusz ezer-hatszáz) Ft-ra leszállítja. Mellőzi az alperes kötelezését a felperes javára perköltség fizetésére és kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 20 000 (husz ezer) Ft perköltséget, valamint térítsen meg az államnak - az állami adóhatóság felhívására az abban foglalt módon és határidőn belül - 242 500 (kétszáznegyvenkétezer-ötszáz) Ft le nem rótt kereseti illetéket; egyebekben az ítéletet helyben hagyja.

A felek a másodfokú perköltségüket maguk viselik. Kötelezi az ítéltábla a felperest és az alperest, hogy térítsenek meg az államnak - az állami adóhatóság felhívására az abban megjelölt módon és határidőn belül - személyenként 60 000 (hatvanezer) Ft le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás:

A felperes 2008. augusztus hó 16. napján közúti balesetet szenvedett "x" község határában úgy, hogy frontálisan ütközött az **Á. E.** által vezetett személygépjárművel. A balesetért **Á. E.** volt a felelős, aki az alperesnél rendelkezett kötelező felelősségbiztosítással. A felperes a baleset következtében a mellkas zúzódásos sérülését, továbbá a bal felkar nyílt, roncsolt sérülését szenvedte el, amely utóbbi maradandó károsodással gyógyult: a mintegy másfél férfitenyér nagyságú műtött területen a bőr jelentősen megvastagodott és megkeményedett, annak színe elüt a környezetétől. A bőrpótlás 2009. szeptemberében a felperes combjából történt, ahol a bőr a felkarhoz hasonlóan megvastagodott és megkeményedett. A felperes a kórházi tartózkodása miatt pizsamát vásárolt, a kórházban őt a házastársa naponta meglátogatta.

A felperes ...-n dolgozik, ahová a balesete előtt személygépkocsival járt, azóta viszont félelme miatt busszal közlekedik. A baleset óta őt szorongás, feszültség és frusztráltság jellemzi, aminek következtében szociálisan bezárkózott. A baleset után csupán mintegy három hónapon át szedett nyugtató gyógyszereket.

Az alperes a pert megelőzően megfizetett a gépjárműben keletkezett kár megtérítésére 250 000 Ft-ot, annak szállítási költségére pedig 20 525 Ft-ot.

A felperes a keresetében az alperest 6 000 000 Ft nem vagyoni és 52 000 Ft vagyoni kártérítés, valamint ezen összegek káreseménytől járó késedelmi kamata megfizetésére kérte kötelezni.

Az alperes a felperes keresetének az elutasítását kérte.

Az elsőfokú bíróság a 15. sorszám alatt meghozott ítéletében kötelezte az alperest, hogy fizessen meg 15 napon belül a felperesnek 3 010 000 Ft tőkét és ennek 2009. augusztus hó 17. napjától járó késedelmi kamatát, ezt meghaladóan pedig a keresetet elutasította. Kötelezte az alperest, hogy térítsen meg az államnak külön felhívásra 180 600 Ft le nem rótt kereseti illetéket, valamint 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 180 000 Ft perköltséget.

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét túlnyomórészt alaposnak találta. Határozatának indokolása szerint az alperes helytállását a gépjármű üzemeltetőjének kötelező felelősségbiztosításáról szóló és a káresemény bekövetkeztekor hatályos, ezáltal a perben még alkalmazandó 190/2004. (VI. 8.) Korm. rendelet 8. §-ának (1) bekezdése, valamint a Ptk. 346. §-ának (1) bekezdése értelmében alkalmazandó Ptk. 339. §-ának (1) bekezdése alapozta meg.

Az elsőfokú bíróság a vagyoni kár összegét mérlegeléssel 10 000 Ft-ban határozta meg, mivel a megvásárolt pizsma a teljes gyógyulást követően is teljes használati értékkel bírtak a felperes számára.

A felperes a munkahelyén továbbra is tud teljesíteni, azonban a magánélet területén életvezetése a nagyfelületű deformitások miatt hátrányosan megváltozott, az emberi

kapcsolataiban izolálódott, szorongó, feszült, frusztrált személylé, idegessé és türelmetlenné vált, kifejezetten szégyelli a testét, a nyilvánosság előtt nem mutatkozik, jöllehet korábban strandra járt, barátaival kirándult, társasági életet élt. A fizikális sérülések maradandóak, ezért a következményes lelki tünetek is tartósan fennmaradnak, ebben jelentős pozitív változás nem várható. Pszichiátia kezelésben nem részesült, azonban szorongása, feszültsége gyógyszeres támogatást indokolna. A baleset következtében sérült a felperes testi és lelki egészséghez való joga, ezért a neki okozott hátrány kompenzálására 3 000 000 Ft nem vagyoni kártérítés szükséges és egyben elegendő figyelemmel arra is, hogy a jelenlegi állapotának javulásáért semmit nem tett.

Az elsőfokú bíróság a fentieket meghaladóan a keresetet elutasította. Az alperest a 6/1986. (VI. 26.) IM. rendelet 13. §-ának (1) bekezdése alapján kötelezte le nem rótt kereseti illeték megtérítésére, valamint a Pp. 81. §-ának (1) bekezdése alapján a felperes perköltségének megfizetésére.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben az ítélet megváltoztatását és a felperes javára megállapított nem vagyoni kártérítés összegének 1 000 000 Ft-ra történő leszállítását, valamint a perköltségviselés ezzel arányos módosítását kérte, álláspontja szerint ugyanis a megítélt 3 000 000 Ft eltúlzott figyelemmel a felperest ért hátrányokra, körülményeire.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását kérte, véleménye szerint ugyanis a megítélt nem vagyoni kártérítés arányban áll az őt ért hátránnyal, annak leszállítása ezért indokolatlan lenne.

Az ítéltőábla a fellebbezést a Pp. 256/A. §-a (1) bekezdésének f) pontja alapján tárgyaláson kívül bírálta el és a Pp. 253. §-ának (3) bekezdésére figyelemmel fellebbezés hiányában nem érintette az elsőfokú bíróság ítéletének az alperest a vagyoni kárban és 1 000 000 Ft nem vagyoni kárban marasztaló, továbbá a felperes keresetét részben elutasító rendelkezéseit, ahogy azzal sem foglalkozott, hogy a felperes által kérttől egy évvel későbbi időpontban határozta meg a késedelmi kamatfizetés kezdő időpontját. Az ítéltőábla a fellebbezést részben alaposnak találta a következők szerint:

Az elsőfokú bíróság a jogvita elbírálásához szükséges körben a bizonyítási eljárást lefolytatta és a bizonyítékok okszerű mérlegelésével helyesen állapította meg a tényállást. A feltárt konkrét tényállás alapján azonban a jogsérelem folytán bekövetkezett és a bizonyítás eredményeként feltárt hátrányokat, következményeket a felperest megillető nem vagyoni kártérítés összegének a meghatározásánál nem megfelelően értékelte. Az ítélezési gyakorlat szerint a nem vagyoni kárpótlás mértékének meghatározásánál a károsult személy körülményeit, életkorát, a társadalomban elfoglalt helyzetét, a káreseménynek a károsult személyével való összefüggéseit kell döntő súllyal értékelni. A nem vagyoni kárpótlás mértéke megállapításánál tehát a jogsértés súlyát és a következmények súlyosságát kell figyelembe venni, nem hagyható figyelmen kívül az összeg meghatározásánál a hasonló következményekkel járó, korabeli káreseményekkel kapcsolatos ítélezési gyakorlat és az annak megfelelő egységes megítélés követelménye sem.

Az elsőfokú bíróság, miként arra az alperes a fellebbezésében rámutatott, nem értékelte kellő súllyal, hogy a felperes házasságban él, így az esztétikai sérülése - amelyet mások elől el tud fedni - ennél fogva nem akadályozza őt partnerkapcsolat kialakításában, illetőleg családalapításban. Ezen túlmenően helyesen vette számba és értékelte a felperesek esetében bekövetkezett kompenzálandó hátrányokat, azonban a meghatározott összecszerűséget az ítélet tábla eltúlozottnak találta, ilyen összegű nem vagyoni kártérítés megállapítása ugyanis a felperes által elszenvedettnél súlyosabb hátrányok esetében indokolt (a 2007. évben megindított és 2009. évben jogerősen befejezett perben az ítélet meghozatalakor irányadó ár- és értékviszonyok alapulvételével 3 500 000 Ft nem vagyoni kártérítést ítéltek meg annak a felperesnek, aki többszörös csonttöréssel, bordatöréssel, orsócsont-töréssel, agyrázkódással és az arc zúzott sebzésével járó, maradandó testi fogyatékoságot eredményező közlekedési balesetet szenvedett el, aminek következtében a hosszadalmas kezelések miatt az egyetemi tanulmányainak abbahagyására és annak főiskolán való folytatására kényszerült, továbbá a sérülései maradandó hegekkel gyógyultak, amelyek esztétikai jellegűek ugyan, de a mindennapi életben hátrányosan jelentkezők és a kialakult mozgáskorlátozottsággal együtt pszichés károsodást, kezelést igénylő kevert szorongásos depressziót váltottak ki - ld. a Legfelsőbb Bíróság Pfv.III.21.090/2010/4. szám alatti ítéletét), különös tekintettel arra is, hogy a felperes nem vett és jelenleg sem vesz igénybe orvosi segítséget - gyógyszeres kezelést - állapota javulása érdekében, aminek a következményeit a Ptk. 340. §-ának (1) bekezdésében írtak miatt nem háríthatja át az alperesre. A felperesek oldalán sérült a Ptk. 76. §-ában nevesített egészséghez való jog, ezért a korabeli ár- és értékviszonyok alapján a balesettel összefüggésben kialakult immateriális hátrányok kompenzálására 2 000 000 Ft szükséges, de egyben elegendő is.

A leírtak miatt az ítélet tábla a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezett részét részben megváltoztatva az alperes marasztalásának tőkeösszegét leszállította. A megváltozott pernyertességi-pervesztességi arányok miatt mellőzte az alperes perköltség fizetésére való kötelezését, aminek a feltételei az elsőfokú bíróság által hivatkozott Pp. 81. §-ának (1) bekezdése szerint eredetileg sem álltak fenn, ugyanis a felperes az első fokú ítéletben írtakkal szemben nem lett túlnyomó részben pernyertes, lévén a követelt 6 052 000 Ft-ból az elsőfokú bíróság is annak kevesebb, mint a felét - 49,74 %-át - ítélte meg. A mostani döntés következtében a felperes pervesztessége 66,79 % mértékű, ami a Pp. 81. §-ának (2) bekezdésében írt szabály alkalmazását sem teszi lehetővé, ezért ő a Pp. 81. §-ának (1) bekezdése alapján köteles a jogi képviselővel eljáró alperes javára perköltséget fizetni. Ennek összegét az ítélet tábla a Pp. 67. §-ának (2) bekezdésére is tekintettel a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. §-a (2) bekezdésének a) pontja alapján, de a (6) bekezdése szerint a kifejtett tevékenységhez igazodó mérsékelt összegben határozta meg, amiből levonásba helyezte a felperes által előlegezett és az alperes pervesztességéhez igazodó szakértői díjat 32 259 Ft összegben, ennél kizárólag a nem vagyoni kártérítés iránti követeléssel összefüggő pernyertességi arányt alapul véve, mivel a szakértői bizonyítás is csak ezzel függött össze. Az alperes pervesztességének az aránya megváltozott, ezért ehhez igazodóan szállította le az ítélet tábla az általa külön felhívásra megtérítendő le nem rótt kereseti illeték összegét is annak megjegyzésével,

hogy ezt a kötelezettséget nem a költségmentesség bírósági eljárásban való alkalmazásáról szóló 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. §-ának az elsőfokú bíróság által felhívott (1) bekezdése, hanem helyesen annak (2) bekezdése alapozta meg, amely szabály az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 74. §-ának (3) bekezdése értelmében irányadó a jelen perben. Az ítéletábra észlelte, hogy a per tárgyi illetékfeljegyzési jogos volta (Itv. 62. §-a (1) bekezdésének b) pontja) ellenére az elsőfokú bíróság a felperest elmulasztotta kötelezni a le nem rótt kereseti illeték pervesztességéhez igazodó részének a megtérítésére, ezért ebben a kérdésben a Pp. 253. §-ának (3) bekezdése alapján - a fellebbezési kérelem és a fellebbezési ellenkérelem korlátaira tekintet nélkül - határozott az előbb felhívott jogszabályhelyek alapján, egyebekben pedig az ítéletet helybenhagyta.

A fellebbezési eljárásban a felek azonos mértékben lettek pernyertesek, illetőleg pervesztesek, ezért az ítéletábra a Pp. 81. §-ának (1) bekezdése alapján akként rendelkezett, hogy mindegyik fél maga viseli a saját költségét. A felek a pervesztességükhöz igazodó le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket az Itv. 74. §-ának (3) bekezdése értelmében irányadó, a költségmentesség bírósági eljárásban való alkalmazásáról szóló 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. §-ának (2) bekezdése alapján kötelesek külön felhívásra megtéríteni.

D e b r e c e n, 2011. február hó 21. napján

Dr. Csikiné dr. Gyuranecz Márta s.k. a tanács elnöke, dr. Bakó Pál s.k. előadó bíró, dr. Riczu András s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő